

ET OPPLÈGG FOR 7-ÅRINGER

SIRKUS CREDO

DEN FARGERIKE JAKTEN

Velkommen
til det
fabelaktige og
fargerike
Sirkus Credo!

en sirkel av farger

Sirkus Credo foregår i rammen av et sirkus med dyr, akrobatikk, farger og opplevelser. Sirkus er latin og betyr sirkel. Den viser til kirkeårshjulet og kirkeårets farger. Sirkelen symboliserer rytmen i kirkeåret, og viser også til det uendelige, det evige livet.

Credo er også latin og betyr «Jeg tror», som i trosbekjennelsen. I Sirkus Credo kan barna få leke seg gjennom de ulike fargene og være med på en trosvandring. Med sirkus-elementer kan fargene få nytt liv, og den hellige leken og jakten på fargene kan begynne.

I opplegget brukes flere latinske ord og begreper. Det å leke med ord på et annet språk kan være spennende. Det gir nytt liv til begrepene, og barn er glade i rare og gøy ord. Latin er en del av kirkens tradisjon og språklige uttrykk, og er blant annet en viktig del av gudstjenesten (credo, gloria, kyrie, sanctus, agnus dei og pax).

Credo betyr
jeg tror

teltet og kirkeåret

Sirkus Credo kan være i et kirkerom eller et annet rom dere bruker. Det fine med kirkerommet er at det har en parallell til teltet. Teltet har en lang historie i bibelsk tradisjon. I Det gamle testamente fraktet folket med seg et flyttbart telt, tempelet = tabernaklet, da de vandret fra sted til sted fra Sinaiifjellet til Kanaan. I bibeltekstene omtales teltet som helligdommen, møtestedet eller (Guds) bolig. Barna er også et folk på vandring, en trosvandring. Denne vandringen skjer hele livet.

I denne forståelsen av teltet er det gøy å leke seg med «sirkusteltet» som metafor. Sirkuset reiser videre til neste sted etter en stund – slik israelfolket gjorde det. I sirkuset kommer og går folk hele tiden. Det gjør vi også i kirken.

De ulike sirkus-elementene skjer i manesjen, altså i kirkerommet eller det rommet man er i. Begrepet manesje brukes i overført betydning «et sted eller miljø som er sentrum for noe interessant eller viktig».

Sirkus Credo-universet har flere interessante personer og figurer i sitt ensemble.

Figurene er med for å skape stemning og for å vise fargenes karakter.

Her brukes ting/artefakter for å understreke fargene og forskjellene mellom dem.

ledelsen

Credo Domingo

er sirkusdirektøren, og leder barna gjennom samlingene. Credo Domingo har navnet sitt fra latin, og Credo betyr "Jeg tror" og Domingo betyr søndag. Sirkusdirektøren er utadvendt og fargerik, og kan være mann eller kvinne. Det er naturlig at den ansatte som leder samlingen går inn i denne rollen. Her kan en bruke hatt, vest og jakke, for å vise tydelig hvem som er sirkusdirektør.

Modestus

kommer av ordet modesty, som betyr sjenert eller beskjeden. Modestus er sirkusdirektørens assistent og nærmeste medarbeider. Mens Credo Domingo er litt breial og utadvendt, er Modestus mer sky og tilbaketrukket. Modestus kan være en hånddukke, et vesen eller kosedyr som sirkusdirektøren har med seg.

Credo Domingo og Modestus utfyller hverandre. De er ulike rollefigurer som barna kan speile seg i.

Mens noen vil kjenne seg igjen i den engasjerte og aktive sirkusdirektøren, vil andre føle mer tilknytning til den beskjedne Modestus.

Gjennom Credo Domingos ledelse kan de to kommunisere sammen. Det er opp til den enkelte hvor mye en gjør ut av dette.

Figurene som representerer de ulike fargene:
De ulike figurene kan brukes i introen eller gjennom hele samlingen.

Animalum Viridis

Animalum Viridis er latin og betyr «det grønne dyret». Animalum Viridis kan være et hvilket som helst dyr, bare det er grønt. Det kan være et kosedyr eller lekedyr i den størrelsen og fasongen en selv ønsker. Den grønne fargen handler om liv, skapelse og vekst, og det grønne dyret er med på å understreke det.

Magus Rubrum

Magus Rubrum betyr «rød magiker» på latin. Navnet henspiller på den røde fargen, og temaene flamme og kjærlighet. Magus Rubrum skaper magi, og på samlingen skjer det både trylling og sjonglering sammen med barna. Denne figuren kan være en medarbeider, eller et av barna kan gå inn i rollen.

ensemblet

Corydon Purpura

Corydon Purpura er «den lilla klovnen» på latin, og en selvsagt figur på sirkuset. Umiddelbart kan barna tenke at klovnen bare er morsom. Men, enhver klovner har både en morsom og en trist side. Den lilla fargen viser til sorg, undring og mot, og selv om Purpura er morsom, har han også en sårbar side, og kan bli lei seg. Klovnen kan være en klovnedukke, en medarbeider eller et barn. Vær oppmerksom på at noen kan være redde for klovner. Bruk derfor bare enkle effekter, så barna kjenner dere igjen.

Princeps Alba

Princeps Alba betyr «den hvite prinsessen» og representerer noe et hvert sirkus må ha: den vakre sirkusprinsessen, som også er akrobat. Den hvite fargen symboliserer glede, fest og renhet, og prinsessen er derfor kledd i hvitt. Princeps Alba kan være en litt stor dukke med hvit kjole, som viser glede og gjør akrobatiske øvelser i lederens hender.

metode

- Får vi mat??

- Hva skjer??

hvorfor møter
vi barna?

Menighetenes arbeid blant barn og unge er en viktig del av oppfostringen i vårt samfunn. I de tidsavgrensede breddetiltakene og i det kontinuerlige arbeidet er kirken med på å forme livstolkning og livsmestring for barn, unge og deres familier.

Jesus gjorde barna synlige, velsignet dem og ba de voksne lære av dem. Den finske kirke formulerer det slik: «Där barnet får stå i centrum för församlingens verksamhet och gudstjänstliv och på ett naturligt sätt vara delaktig i församlingens liv föds en atmosfär av glädje.»

All læring skjer i en sosiokulturell kontekst; forholdene rundt oss påvirker læringen. Vi er ikke «hodemennesker» i lærings situasjonen og «kroppsmennesker» ellers. Hele kroppen er med i lærings situasjonen. Læring skjer både individuelt og sammen med andre. Menigheten er et fellesskap og læringen skjer i rammen av dette fellesskapet.

Menigheten er et praksisfellesskap, hvor man praktiserer tro. Et slikt fellesskap har ulike karakteristika:

- 1: Man gjør ting sammen, samholdet blir utviklet gjennom felles aktivitet.
- 2: Man skaper mening, og har en felles forklaring på hvorfor man gjør det man gjør.
- 3: Man lager felles historier, minner, tradisjoner og opplevelser som man bærer med seg videre i livet.

I stortingsmelding nr 41 om barnehage står det bla: «Leken har egenverdi og er en grunnleggende livs- og læringsform som barn og voksne kan uttrykke seg gjennom. Lek kjennetegnes ved bl.a. fantasi og spenning, hengivenhet, kreativitet og engasjement. Leken har en særlig framtrædende plass i barns liv, og er av så vesentlig betydning at barn har rett til lek ifølge FNs barnekonvensjon»

Jesus og barna

De bar små barn til ham for at han skulle røre ved dem, men disiplene viste dem bort. Da Jesus så det, ble han sint og sa til dem: «La de små barna komme til meg, og hindre dem ikke! For Guds rike tilhører slike som dem. Sannelig, jeg sier dere: Den som ikke tar imot Guds rike slik som et lite barn, skal ikke komme inn i det.» Og han tok dem inn til seg, la hendene på dem og velsignet dem.

Mark 10,13-16

Sirkus Credo er et opplegg i denne tradisjonen. Hovedmålet er å lære barna om kirkeårets farger. Til dette brukes sirkus som metode. Sirkus Credo tar barnet, gleden og troen på alvor. Gjennom rollelek, aktivitet, forming og fortelling lærer barna om skapelse, vekst, kjærlighet, fest, undring og bønn.

Slik kan vi gjøre det

EN LANG OG EN KORT VERSJON

Fargene i kirkeåret er en naturlig del av interiøret i kirken og det som skjer der. I dette pedagogiske opplegget blir vi bedre kjent med fargene rød, hvit, lilla og grønn – og hva de kan bety for barna i deres liv og hverdag.

Opplegget er delt inn i to deler:

- En langversjon over fire samlinger, á ca.1,5 timer, der en jobber med en av de fire fargene på hver av samlingene.
- En kortversjon, som kan gjennomføres på en samling på ca 2 timer.

I tillegg er det opplegg til en **gudstjeneste** som kan brukes i tilknytning til begge versjonene.

Samlingene inneholder en intro om den aktuelle fargen, bibeltekst, lek, skaping, måltid og undring. Det er opp til den enkelte menighet å bestemme rekkefølgen på elementene, og hvordan en ønsker å bruke dem.

LANGVERSJON - 4 samlinger

På de neste sidene finnes ressursstoff som kan brukes til samlingene om de fire fargene i kirkeåret.

Hver samling handler om den aktuelle fargen i kirkeåret, og varierte metoder får fram ulike perspektiver. Det er bibelfortelling, lek, undring, forming/skaping og måltid. Bibelteksten står sentralt, og skal bidra til å belyse fargens innhold. Hva betyr denne fargen, og hvordan kan den kobles til barnas tro, liv og hverdag?

Det er hele tiden målet for samlingene.

Figurene i sirkuset kan brukes i den grad og på den måten dere selv ønsker det. De er bare ment som ressurser, for å gi ekstra liv til samlingene.

GRØNN - skapelse, liv og vekst

SAMLING 1 : GRØNN - 1,5 timer

Velkommen til samlingen:

Credo Domingo ønsker barna velkommen til Sirkus Credo. Han presenterer assistenten sin Modestus, som nesten ikke våger å se opp, for han er veldig sjenert.

Credo Domingo viser fram det fargerike årshjulet, og forteller at i kirken brukes det ulike farger for å fortelle noe viktig. Kan barna finne den grønne fargen i hjulet?

Intro: Den GRØNNE fargen: Plantene og dyrene introduseres

Credo Domingo forteller at den grønne fargen brukes ofte i kirken. Den er en viktig farge, som sier noe om alt som lever, og hvordan det kan vokse.

Modestus har med seg noe grønt, helst noe levende fra naturen: f.eks et blad, en plante eller et lite dyr.

Samtale med barna om den grønne fargen. Kan de komme på noe som er grønt?

Bibelfortelling: Om å lytte

Job 12, 7-10 «*Spør bare dyrene, og de skal lære deg. Spør fuglene under himmelen, og de skal opplyse deg. Snakk med jorden, og den skal lære deg, fiskene i havet skal fortelle deg.*»

Modestus er veldig glad i dyr. Særlig de som er bittesmå. Kanskje barna har noen dyr hjemme? Kan barna lage dyrelyer? Kan dyrene snakke med hverandre? Hvordan gjør de det?

Credo Domingo forteller at Gud har skapt mye fint og fantastisk, og om hvordan planter, dyr og mennesker vokser. Ha gjerne med et egg eller noe som viser hvordan noe vokser.

Skaping:

Ha med en fargerik boks eller eske der Animalum Virgis har gjemt seg. Credo Domingo skaper spenning rundt hvem eller hva som er i boksen. Så blir Animalum Virgis presentert. Barna får hilse på det grønne dyret og snakke med det.

Samtale med barna: Hvilke dyr liker de best? Hvis de hadde vært et dyr, hvilket dyr skulle det være? Barna lager dyremasker av sitt favorittdyr, enten ut fra egen fantasi, eller ut fra enkle maler som finnes vedlagt digitalt.

liv

Undring:

I en hånd med jord finnes det like mye liv som det er mennesker på jorda, det er fantastisk å tenke på. Hvor mange mennesker er det på jorda?

Her er det fint hvis en faktisk har med litt jord og et forstørrelsesglass som man viser fram. Kanskje kan en oppdage noe levende?

Pause med noe å spise:

Grønn mat: fruktsalat av: kiwi, druer, eple og pære. Grønn gele.

Aktivitet:

Credo Domingo sier at på sirkus er det mange dyr. Det er ikke alltid dyrene på sirkus har det bra, men på Sirkus Credo har alle dyrene det bra.

Barna tar på seg dyremaskene de har laget, og så kan «dyrene» få gå rundt etter hverandre i «manesjen», dvs et sted som egner seg i kirken eller utenfor.

Lag gjerne et sirkusnummer med dyrene. Credo Domingo kan f.eks ha på seg en løvemasker, mens Modestus har en liten musemaske.

Livstolkning og livsmestring:

Credo Domingo leder barna i en samtale der de får undre seg over hvor fantastisk det er at noe kan vokse. Særlig det som dør i jorden og som kan bli levende igjen. Også mennesker kan vokse. Modestus undrer seg over hvordan vi kan vokse inni oss, hvordan kan det skje? (eksempler: bli tryggere, stole på seg selv, mestre oppgaver, vise omsorg). Vi kan også vokse i tro, sette mer pris på og ta vare på det Gud har skapt, ta vare på oss selv, venner og familie.

Avslutning:

Vise fram kirkeårshjulet

Hva var det den grønne fargen betydde?

Samtale med barna.

Sang, bønn og lystenning.

Velsignelse.

vekst

RØD - kjærlighet og flamme

SAMLING 2 : RØD - 1,5 timer

Velkommen til samlingen:

Credo Domingo ønsker barna velkommen til Sirkus Credo. Han presenterer assistenten sin Modestus, som nesten ikke våger å se opp, for han er veldig sjenert.

Credo Domingo viser fram det fargerike årshjulet, og forteller at i kirken brukes det ulike farger for å fortelle noe viktig. Kan barna finne den røde fargen i hjulet?

Intro: Den RØDE fargen introduseres

Credo Domingo forteller at den røde fargen ikke brukes så ofte i kirken, men den forteller om noe av det viktigste som finnes. Om kjærlighet, og hvordan vi kan bli inspirert og engasjert.

Samtale med barna: Har du noen gang kjent at hjertet ditt slår? Fort eller sakte? De kan legge hånden på hjertet sitt og kjenne etter. Hva legger de merke til?

Aktivitet:

Ha med en fargerik boks eller eske. Credo Domingo skaper spenning rundt hvem eller hva som er i boksen. I boksen kan en ha trylleting eller noe som Magus Rubrum kan ha på seg. En av medarbeiderne eller ett av barna blir så omgjort til den røde magikeren.

Her kan man ha med ulike rekvisita som viser en

- Flammekaster: Rødt sjal som flamme/kake-stjernesjakk
- Tryllekunstner: Tryllestav og flosshatt. Tre røde ting som kan trylles frem: Rødt eple, en rød fargeblyant/stift og et hjerte.
- Sjonglør: Baller til å sjonglere med (gjerne røde baller)
- Såpebobler: Se hvordan boblene endrer seg i luften

La tre barn som vil få komme frem og prøve de ulike tingene – leke at de er flammekaster, tryllekunstner og sjonglør – mens de andre barna ser på. Hvis en har anledning kan en dele barna inn i tre grupper som prøver de forskjellige tingene som de velger selv, eller en ruller mellom gruppene, så alle får prøvd alt.

For hver handling man gjør kan man kjenne på hjertet sitt. Er det forskjell på når en blåser såpebobler og når en sjonglerer?

Bibelfortelling: Et nytt hjerte

«Jeg gir dere et nytt hjerte, og en ny ånd gir jeg inni dere. Jeg tar steinhjertet ut av kroppen deres og gir dere et kjøtt hjerte i stedet.» (Esekiel 36,26) Modestus har med seg et bittelite hjerte. Han minner Credo Domingo om at Bibelen forteller noe viktig om hjertet.

kjærlighet

Credo Domingo har med seg to ulike hjerter, et hardt og et mykt. Han viser først frem det harde hjertet og spør hva barna ser. Et barn kommer frem og kjenner på det harde hjertet: Hvordan kjennes det å ta på det harde hjertet? Credo Domingo tar så frem et mykt hjerte og spør hva barna ser. Så kjenner barnet på et mykt hjerte. Hvordan føles det?

Credo Domingo spør barna hva som er forskjellen på hjertene. La barna merke til at det myke hjertet beveget på seg? At det gikk litt opp og ned da de trykket på det? Nesten som om det levde? Hva skjedde med det harde hjertet? Beveget det på seg?

Undring:

Samtale med barna: Når vi har gjort noe galt eller vært litt slemme, kan det være at vi kjenner at det gjør vondt i hjertet og vi angrer. Det er nesten som om hjertet blir litt hardt. Hvis en har gjort noe godt eller gjort noen glade og vært snill, kanskje hjertet føles mykt og varmt. Hvordan kan et hardt hjerte bli mykt igjen? Vi kan be om tilgivelse, si unnskyld.

Pause med noe å spise: Rød fruktsalat: druer, bringebær, jordbær, granateple-kjerner, røde epler. Rød gele.

Aktivitet/Skaping:

Sirkusnummer med flamme. Barna lager en flamme sammen som kan brukes i gudstjenesten.

- Lage en «flamme-ring» av rockering og papirflammer, som barna kan hoppe gjennom (Slik løvene gjør på sirkus)
- Lage en flamme av kartong og silkepapir, der en klipper ut en flammeform som fylles med strimler av silkepapir.
- Lage en flamme av høstblader som dekkes med kontaktpapir.

Livstolkning og livsmestring:

Credo Domingo sier noe om at ekte flammer kan være farlige, men at de flammene de har laget nå, ikke er farlige. Flammer kan være et symbol på noe som engasjerer oss, men også på kjærlighet. Alle mennesker har en flamme i seg, dvs at det bobler litt inni oss. At vi bryr oss. Gud gir oss masse kjærlighet og godhet. Han har også gitt oss Den hellige ånd, som er usynlig, men som likevel kan skape noe fint inni oss. Da kan vi ta vare på hverandre og gjøre gode ting med hverandre. Modestus er glad for det fine han har inni seg – det som Den hellige ånd har gitt.

Avslutning:

Vise fram kirkeårshjulet. Hva var det den røde fargen betydde?

Samtale med barna. Sang, bønn og lystenning.

Velsignelse.

undring

bønn

LILLA - bønn og undring

SAMLING 3 : LILLA - 1,5 timer

Velkommen til samlingen:

Credo Domingo ønsker barna velkommen til Sirkus Credo. Han presenterer assistenten sin Modestus, som nesten ikke våger å se opp, for han er veldig sjenert.

Credo Domingo viser fram det fargerike årshjulet, og forteller at i kirken brukes det ulike farger for å fortelle noe viktig. Kan barna finne den lilla fargen i hjulet?

Intro: Den LILLA fargen introduseres

Credo Domingo spør om barna noen gang har prøvd å blande fargene rød og blå? Hva skjer da? Her kan en blande de to fargene, så barna får se. Credo Domingo kan ha fargen rød og Modestus blå. Eventuelt kan barna blande fargene selv.

I dag er det lilla-fargen barna skal bedre kjent med. Den brukes ikke så ofte i kirken, men den forteller om det som er litt vanskelig.

Undring:

Når i året tror barna vi bruker lilla i kirken? Jo til advent, faste og begravelser. Hva tenker barna når de hører disse ordene? Samtale om dette. Advent: forberedelse, faste: tenke igjennom hvem vi er og hvordan vi lever i forhold til Gud, begravelser: sorg, minner.

Aktivitet/lek:

Klovnen Corydon Purpura – den lilla klovnen introduseres. Ha med ulike rekvisita til en klovner eller gjøgler – gjerne gjemt i en kasse eller under noe. Kanskje en medarbeider eller et barn kan være klovnen? Ta på en rød nese og kanskje en klovnehatt og store sko – helst noe med lilla farge.

Credo Domingo tar bort stolen til klovnen, så han/hun faller hele tiden. Kanskje barna vil hjelpe Corydon Purpura slik at stolen blir stående? Klovnen er både glad og lei seg. Han/hun finner på mye tull og tøys, men kan også være alvorlig. Dette er også noe av essensen i fargen lilla.

Barna får stille spørsmål til klovnen Corydon Purpura om hvordan det er å være klovner.

Pause med noe å spise:

Fruktsalat av druer, blåbær, fiken, pitahaya, smootie med blåbær

Bibelfortelling: Jesus vil være alene for å be

Straks etter fikk han disiplene til å gå i båten og dra i forveien over til den andre siden, mot Betsaida, mens han selv sendte folket av sted. Da han hadde tatt farvel, gikk han opp i fjellet for å be (Mark 6,45-46).

Credo Domingo forteller at Jesus møtte mange mennesker. Han likte å være sammen med dem og snakke med dem. Noen ganger trengte han å være alene. Da dro han gjerne til et sted hvor ingen andre var og ba til Gud. Hva tror barna Jesus ba om? Hvorfor ville han være alene? Credo Domingo samtaler med Modestus om hvorfor han liker så godt å være alene i lomma eller hatten til sirkusdirektøren.

Jesus har laget en egen bønn - vet barna hvilken bønn det er? Vår Far i himmelen - en bønn vi bruker fremdeles - over hele verden. Hva kan vi be til Jesus om? I bønnen kan vi møte Gud. Både sammen med andre og for oss selv.

Skaping:

Barna får lage kors i krympeplast (kan bestilles på hobbybutikker), som kan henges på en snor som et smykke eller på en liten nøkkelring eller lenke (se egen bruksanvisning). Korset skal minne om at en alltid kan be til Jesus. Barna kan også tegne rundt sin egen hånd – som bønnehender. En kan tegne noe en vil be for inni hånda. Bønnehendene kan henges opp i kirkerommet eller barna kan ta dem med hjem.

Livstolkning og livsmestring:

Gud er med oss når vi er sammen med andre og når vi er alene. Han er også med oss når vi er glade og når vi er lei oss.

Avslutning:

Vis frem den lilla fargen i kirkeåret. Hva var det den lilla fargen betydde? Samtale med barna. Sang, bønn og lystenning. Velsignelse.

HVIT - glede og fest

glede

SAMLING 4 : HVIT - 1,5 timer (eventuelt pluss gudstjeneste)

Velkommen til samlingen:

Credo Domingo ønsker barna velkommen til Sirkus Credo. Han presenterer assistenten sin Modestus, som nesten ikke våger å se opp, for han er veldig sjenert.

Credo Domingo viser fram det fargerike årshjulet, og forteller at i kirken brukes det ulike farger for å fortelle noe viktig. Kan barna finne den hvite fargen i hjulet?

Intro: Den HVITE fargen og sirkusprinsessen

Credo Domingo forteller at den hvite fargen ikke brukes så ofte i kirken, men den sier noe om det fineste og gøyeste vi gjør i kirken. Om fest og glede.

I dag er det fest på Sirkus Credo, og når det er fest i kirka bruker vi av og til ulike kjoler eller kapper: dåpskjole, konfirmasjonskappe og brudekjole. Credo Domingo og Modestus viser fram de ulike kjolene/kappene, helst fysisk, eventuelt på bilder. Kanskje Modestus har på seg en liten hvit kjole eller kappe for anledningen?

Aktivitet/lek:

På sirkus er det ofte en sirkusprinsesse. På Sirkus Credo er det Princeps Alba – den hvite prinsessen, som gjør sirkuskunster. Ha med dukka som gjør akrobatikk (hoppe opp, snurre rundt osv) eller la ett eller flere av barna få låne et strutteskjørt og en prinsessekrone og gjøre litt akrobatikk foran de andre.

Credo Domingo spør barna hva de liker best når det er fest. Er det maten? Gaverne? Å møte venner eller familie? Å leke? Alle barna får nå gjøre «akrobatikk» f.eks slå rulle, slå hjul, balansere på et tau som ligger på gulvet/bakken, slakk line (hvis en er ute), prøve å stå på ett ben.

Undring:

Det er viktig å glede seg og feire, ha selskap og fest. Hvordan kan vi gjøre det på en god måte – slik at alle kan være med?

Bibelfortelling: Fest for alle

Jesus løftet blikket og så at en stor folkemengde kom til ham. Han sa da til Filip: «Hvor skal vi kjøpe brød så alle disse kan få noe å spise?» Dette sa han for å prøve ham, for han visste selv hva han ville gjøre. Filip svarte: «Brød for to hundre denarer er ikke nok til at hver av dem kan få et lite stykke.»

En annen av disiplene, Andreas, bror til Simon Peter, sa da til ham: «Det er et barn her som har fem byggbrød og to fisker. Men hva er det til så mange?» Da sa Jesus: «La folket sette seg.» Det var mye gress på stedet, og de satte seg ned. De var omkring fem tusen menn. Da tok Jesus brødene, ba takkebønnen og delte ut til dem som satt der. På samme måte delte han ut av fiskene, så mye de ville ha. Da de var blitt mette, sa han til disiplene: «Samle sammen stykkene som er til overs, slik at ikke noe går til spille.» De gjorde det, og etter måltidet fylte de tolv kurver med stykker som var blitt igjen av de fem byggbrødene. (Joh 6,3-13)

Credo Domingo og Modestus samtaler med barna om teksten: Et barn hadde med seg mat og da ble det nok mat til alle. Da ble det fest, og alle kunne spise. Det var fantastisk – et stort mirakel. Tenk det – så mye fisk og så mye brød det ble! Hvordan har barna det når de er sultne? Hvordan kjennes det? Hvordan er det da når de får mat? Tenk på alle som ikke har nok mat. De som har mat er heldige, og mange kan kose seg i helgene og når det er fest.

Skaping:

Barna er med å forberede festen. Lage pynt, dekke bord, lage til maten og blåse opp ballonger. Forslag til festmeny: Lage sirkus-is ved å ta en is-boks is ut av boksen (gjærne vanilje pga fargen), sett iskjeks opp ned som tårn og pynt med seigmenn, strøssel, marengs el. Server eplejuice med litt sprite i og jordbær til pynt. Popcorn må man ha på sirkus.

Livstolkning og livsmestring:

Det er viktig at alle som vil får være med på festen. At alle deler med hverandre. Hvordan kan vi hjelpe andre til å få det de trenger? Jesus sitt syn på barn – hvem hadde med seg niste? Hva kan barna bidra med?

Avslutning:

Vis frem den hvite fargen i kirkeåret.
Hva var det den hvite fargen betydde?
Samtale med barna.
Sang, bønn og lystenning.
Velsignelse.

fest

EKSEMPEL PÅ EN SAMLING MED ELEMENTER FRA DE FIRE FARGENE

KORTVERSJON - 2 timer

Her er elementer til en kortversjon av Sirkus Credo. Innenfor de fire fargene i langversjonen finnes ressursstoff som kan brukes inn i denne samlingen. Det blir mye å gjøre alt i fargeboksene på to timer, så her kan en velge fritt fra de ulike fargene og sette de sammen som en ønsker.

På denne samlingen, som inneholder elementer fra alle fargene, må en vurdere hvordan og i hvor stor grad en ønsker å bruke de ulike figurene som er med i sirkuset. Blir det for mye, kan en konsentrere seg om sirkusdirektør Credo Domingo og assistenten Modestus.

Måltidet er en viktig del av samlingen.

Innledning til samlingen:

Credo Domingo ønsker alle velkommen til sirkuset. Sirkusdirektøren viser fram det fargerike årshjulet, og forteller at i kirken brukes det ulike farger for å fortelle noe viktig. Viktig å synliggjøre de fire fargene i denne samlingen. Assistenten Modestus blir introdusert og hjelper til.

Aktivitet/skaping: GRØNN – skapelse, liv og vekst

Ha gjerne med et egg eller noe som viser hvordan dyr og planter vokser.

Barna lager dyremasker av sitt favorittdyr, enten ut fra egen fantasi, eller ut fra enkle maler som finnes vedlagt digitalt.

Credo Domingo: *På sirkus er det mange dyr. Noen ganger har de det ikke så bra, men på Sirkus Credo har alle dyr det bra.*

Hvilket dyr liker du best? Hvis du hadde vært et dyr, hvilket dyr skulle det være? Samtale med barna. Alle tar på seg dyremaskene, og så kan «dyrene» få gå rundt etter hverandre i «manesjen», dvs et sted som egner seg i kirken eller utenfor.

Lage sirkusnummer med dyrene – kan eventuelt brukes på gudstjenesten.

Bibelfortelling RØD: - vennskap/relasjoner og kjærlighet

Modestus har med seg et bittelite hjerte. Han minner Credo Domingo om at Bibelen forteller noe viktig om hjertet. Bibelfortelling: *«Jeg gir dere et nytt hjerte, og en ny ånd gir jeg inni dere. Jeg tar steinhjertet ut av kroppen deres og gir dere et kjøtt hjerte i stedet.»* (Esekiel 36,26)

Credo Domingo har med seg to røde hjerter, et hardt og et mykt. Han viser først frem det harde hjertet og spør hva barna ser. Kort samtale om det. Et barn kommer frem og kjenner på det harde hjertet: *Hva kjenner du når du tar på hjertet?* Credo Domingo tar så frem et mykt hjerte og spør hva barna ser. Kort samtale om det. Så kjenner barnet på et mykt hjerte. *Hva kjenner du?*

Credo Domingo spør barna hva som er forskjellen på hjertene.

Undring LILLA – livstolkning og livsmestring: – undring og bønn

Credo Domingo: *Når i året tror dere vi bruker lilla i kirken? Jo til advent, faste og begravelser. Hva tenker dere når dere hører disse ordene?* Samtale om dette. Advent: forberedelse, faste: tenke igjennom hvem vi er og hvordan vi lever i forhold til Gud, begravelser: sorg, minner.

Credo Domingo: *Gud er sammen med oss når vi er sammen med andre og når vi er alene. Han er med oss når vi er glade og når vi er lei oss.*

Lek/bevegelse: HVIT – fest og glede

Hva gjør vi når det er fest og bursdag? Mange feirer og er glade. Gjør gjerne litt akrobatikk med dukka, hoppe opp, snurre rundt osv. Så kan barna prøve å slå rulle, slå hjul, balansere på et tau som ligger på bakken, slakk line (hvis en er ute), prøve å stå på ett ben.

Avslutning: Vise fram kirkeårshjulet igjen – Hva var det de ulike fargene betydde?

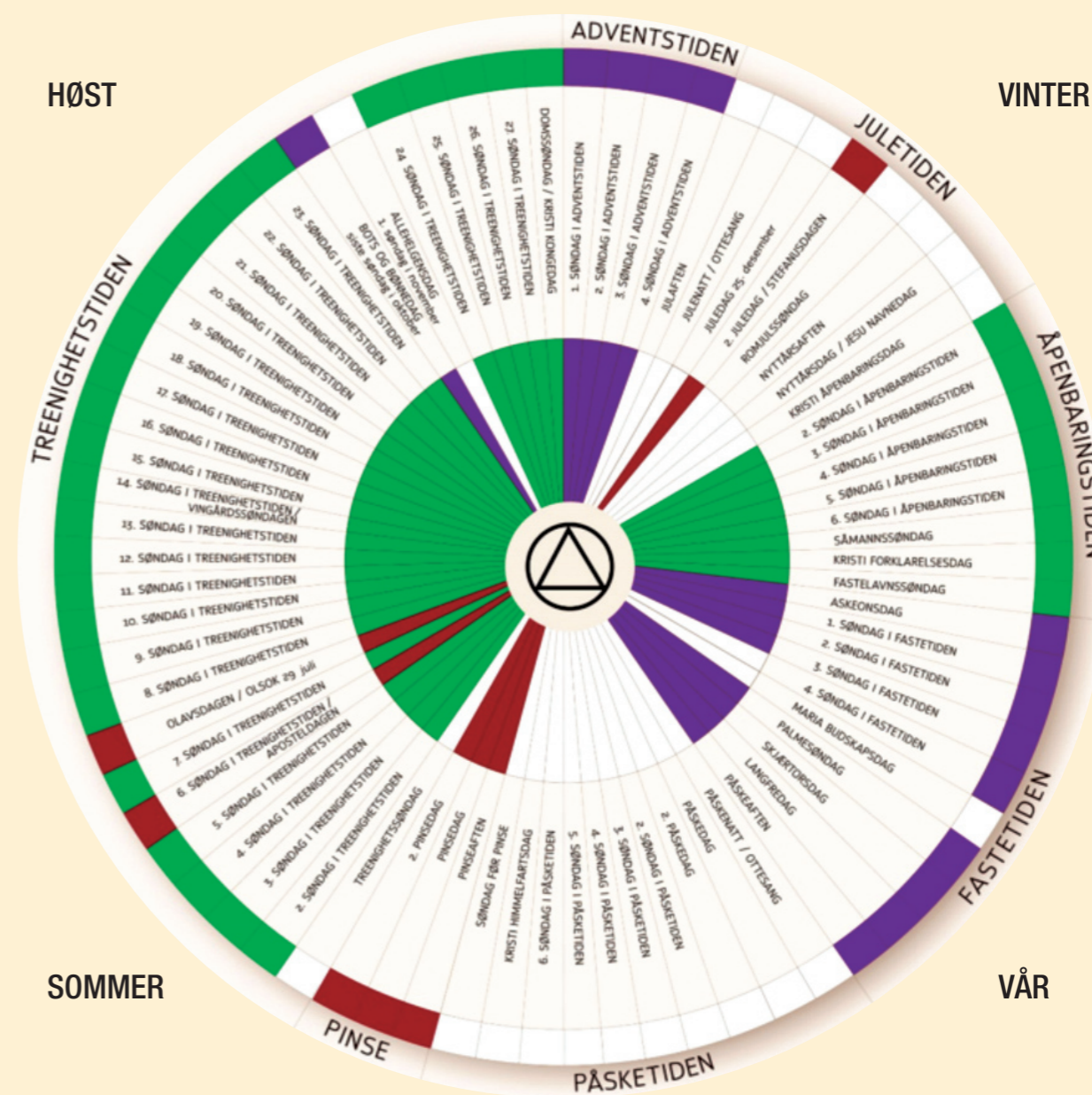
La barna få fortelle. Vis gjerne fram andre ting i kirkerommet som har liturgiske farger. Sang, bønn og lystenning. Velsignelse.

Meningen med kirkeåret er ikke bare at vi får et nytt år, men en ny sjel, en ny ryggrad, nye øyne og nye ører.

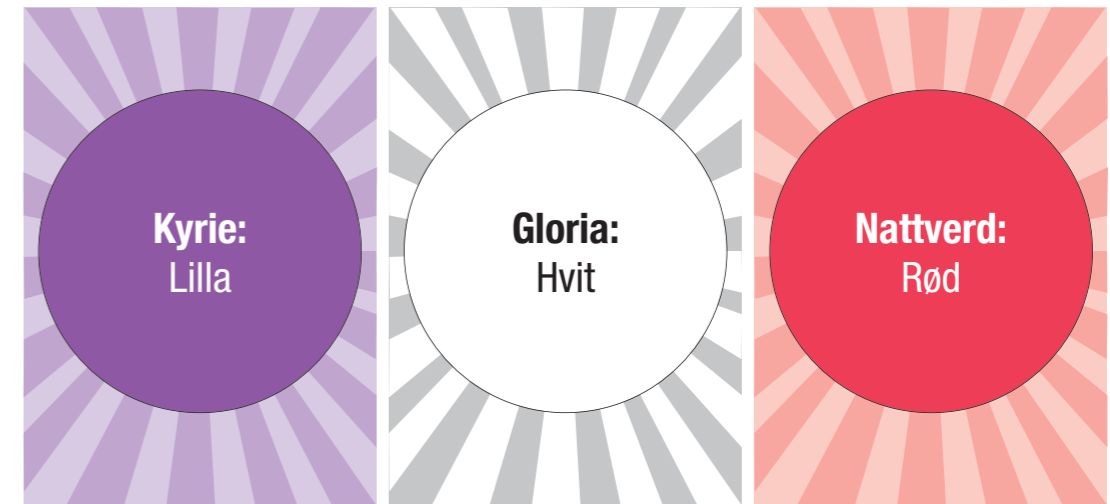
G.K. Chersterton

Kirkeårshjulet viser når de ulike fargene brukes på søndager, helligdager og høytider gjennom året. I løpet av kirkeåret bærer liturgen stola med ulike farger under gudstjenesten. Kledet (antependiet) på alter og prekestol skiftes også ut i samme rytme. Fire forskjellige farger blir brukt: Lilla, hvit, rød og grønn.

Lag gjerne et eget kirkeårshjul som dere kan bruke både på samlinger og i gudstjenesten.

KIRKEÅRS- GUDSTJENESTE

Kirkeårgudstjenesten er en gudstjeneste som skal synliggjøre hele kirkeåret. Den kan gjennomføres når som helst i kirkeåret.

Det er valgt ut fire bibeltekster som kan benyttes alt etter når i året gudstjenesten skal være.

Det er lagt opp til deltagelse av barna som har deltatt på trosopplæringstiltaket. Barna deles i fire grupper og er kledd i de 4 liturgiske fargene. Det kan skje ved at de har egne klær, eller at menigheten har t-skjorter til utlån.

I ressursmaterialet finnes det konkrete forslag til hvert enkelt ledd.

I opplegget finnes det flere idéer til gudstjenesten. Her må en bare velge det som passer best ut fra tid og ressurser. Det å lage en slik gudstjeneste med mange involverte krever også mye forberedelse. En kan derfor vurdere å ha en egen samling for å øve med barna, eller legge øvelse inn i siste delen av den hvite samlingen.

Ulike liturgiske ledd finnes i Gudstjenestebok for Den norske kirke. Salmeforslag er hentet fra Norsk Salmebok og Barnesalmeboka (Bsb).

I noen av leddene vises det til digitale ressurser på kirken.no/stavanger

Klokkeringing

Velkomst-ord: Velkommen til kirkeårs-gudstjeneste! Kirkeåret har mange dager i flere farger: lilla, grønn, rød og hvit. Hver farge betyr noe, hver farge har noe å fortelle. De forteller om mennesker, troen og livet og om det som skjer i kirken. I dag deltar barn fra Sirkus Credo. Sirkus Credo er et sirkus fylt av undring, tro, farger og lek med spennende dyr og mennesker. Barna har lekt med de fantastiske fargene og oppdaget hva de betyr.

La oss være stille for Gud

3 slag i kirkeklokkene

Prosesjon: Alle barna er kledd i de fire fargene

Lilla bærer kors, Hvit bærer dåpskanne og kluter, Rød bærer alterlys, Grønn bærer blomster. De andre barna danner sirkusopptoget. Korset plasseres, dåpskannen settes i døpefonten, alterlysene tennes og blomstene settes på alteret (barna kan ha dyremasker, klovneser, sjongleringsballer, tyllskjørt ol, Sirkusdirektøren har Modestus med seg, rød gruppe tenner alterlysene)

Salme Forslag: Kom la oss samles ved Guds bord, Nos 558 / Klapp alle hender i glede, Nos 213 / Så pynter vi vårt hus til fest, Nos 562

Nådetilsagn

Samlingsbønn: Rød gruppe leder 5 tegnsbønnen (Bønn nr 7)

Syndsbekjennelse: Lilla gruppe kneler på alterringen (Gud vær meg nådig, syndsbekjennelse nr 2)

Løftesord: Lilla gruppe reiser seg og snur seg mot menigheten (Så høy som himmelen er over jorden...)

Kyrie: Lilla gruppe strekker hendene opp i luften

Gloria: Alle gruppene danner ringer og danser rundt i ring etter gloria musikken (alternativ: 2-3 fra hver farge danner en ring, alle kan vifte med papirstimler av silkepapir i sin farge)

Dåp: Tekstene leses av eldre barn. En fra grønn gruppe heller vannet i døpefonten. Barn fra rød gruppe gir presten kluter, dåpsattest og tenner dåpslys

Credo/trosbekjennelse: Grønn gruppe sier: Jeg tror på Gud Fader, jeg tror på Guds Sønn, jeg tror på Gud, den Hellige Ånd. Amen (eventuelt sang: Måne og sol, Nos 240/ Vi tror på skaperen, Gud Nos 242/ Gud skapte lyset, Nos 243/ Credo-rap Liturgisk musikk, 621- Åshild Watne)

Halleluja/salme

Tekstlesning: Her kan en velge en av bibelfortellingene som brukes i Sirkus Credo, eller søndagens tekst, hvis den passer inn.

Preken (se digitale ressurser)

Salme Grønn: Han har den hele vide verden i sin hånd, Bsb 90 / Takk god Gud for alle ting, Nos 290 / Hvem har skapt alle blomstene, Nos 781 Hvit: Våkn opp vær glad, Bsb 14 / Vi tenner lys for han, Bsb 11 / På Golgata sto det et kors, Nos 210 / Klapp alle hender, i glede, Nos 213. Rød: Veni Sancte, Nos 225 / Pris være Gud, Nos 674 / Hevenu Shalom, Bsb 187. Lilla: Tenn lys, Nos 25/ Du omgir meg på alle sider, Nos 498/ Vi tenner lys i globen vår, Nos 640

Forbønn: bønnevandring med fire stasjoner, en for hver farge, barna går til stasjonen i sin farge (se digitale ressurser).

Vår Far

Salme: Vær meg nær å Gud, Nos 626

Velsignelsen: Alle barna står i ring rundt alteret og holder hverandre i hendene. Er det mange barn kan en bruke hele kirkerommet.

Klokkeringing: 3x3 slag

Postludium: barna i alle gruppene går først ut og viser menigheten til kirkekaffe/aktiviteter

Kirkekaffe: Barna har pyntet boller/ kringler el med melisglasur i kirkeårets farger

Mange barn liker å kle seg ut og liker den forvandlingen som skjer når man tar på seg et kostyme. Kostymer kan hjelpe til med å gå inn i en rolle og leve seg inn i den. I Sirkus credo er det viktig at også de voksne er med på leken, og har på seg kostymer. Kostymer trenger ikke være avanserte, ofte rekker det med enkle rekvisitter som hodeplagg, kapper og/eller masker.

Sirkus credo tar for seg fargene i kirkeåret, så det er naturlig at det er disse fargene som er i fokus på kostymene. Menigheten kan for eksempel ha en t-skjorte samling i alle de 4 liturgiske fargene, gjerne med ulike sjatteringer innen samme farge. Eller man kan be barna ha på seg: noe grønt, rødt, hvitt eller lilla alt etter om man har flere samlinger, eller bruker kortversjonen. Mal til dyremasker og oppskrift til kapper og tyllskjørt finnes digitalt.

- **Grønn samling:**
Barna lager dyremasker, har grønne t- skjorter/ gensere.
- **Rød samling:**
Barna har røde t- skjorter/ gensere og røde kapper.
- **Hvit samling:**
Barna har hvite t-skjorter/ gensere.
- **Lilla samling:**
Barna har på lilla t-skjorter/ gensere.
De kan også ha på et lilla slips/ skjerf og rød klovnese.
Klovneseen kan kjøpes eller males på med ansiktsfarge/ sminke.

Billettene kan sendes ut til deltakerne med invitasjonen eller deles ut på samlingen.

Billettene kan sendes ut til deltakerne med invitasjonen eller deles ut på samlingen.

Billettene kan sendes ut til deltakerne med invitasjonen eller deles ut på samlingen.

Billettene kan sendes ut til deltakerne med invitasjonen eller deles ut på samlingen.

VELKOMMEN TIL DET FABELAKTIGE OG FARGERIKE SIRKUS CREDÓ!

Dette er et sirkus fylt av undring, tro, farger og lek med spennende dyr og mennesker.

Vi møter den storslåtte Credo Domingo. Han er sirkusdirektør og ønsker barna velkommen. Sirkusdirektøren har med seg en liten assistent som heter Modestus.

Modestus er litt redd og beskjeden – han synes det er skummelt å møte nye mennesker. Men, han er spent på å møte barna.

Sirkusdirektør Credo Domingo undrer seg over kirkeåret og de fantastiske fargene.

Kanskje barna har en favorittfarge? I kirken brukes det flere farger gjennom året. De forteller om mennesker, troen og livet - og om det som skjer i kirken.

I sirkuset skal barna få leke med de fantastiske fargene og oppdage hva de betyr.
VELKOMMEN!

Sirkus Credo - lek og læring gjennom kirkeårets fire farger

Et metodisk opplegg om fargene i kirkeåret

Stavanger bispedømme har utarbeidet et spennende trosopplæringsprosjekt med navnet "Sirkus Credo". Opplegget er for barn i alderen 7 år, men kan også brukes inn mot andre aldersgrupper. Sirkus Credo handler om å lære og leke seg gjennom kirkeårets fire farger: grønn, rød, lilla og hvit. Gjennom ulike bibelfortellinger, undring, lek og sirkuselementer får barna gå inn i kirkeåret og oppdage hva fargene betyr for kirken og for deres tro og liv.

Sirkus Credo-navnet henspiller på Sirkus=sirkel=kirkeåret og Credo= jeg tror= trosbekjennelsen. Sirkuset ledes av den utadvendte og litt breiale sirkusdirektøren Credo Domingo. Han har med seg sin mer beskjedne assistent Modestus. I tillegg finnes det fire figurer i sirkusensemblet som det er mulig å spille på underveis. Menighetene kan velge om de vil gjennomføre en kortversjon der alle fargene presenteres på en samling, eller en langversjon med fire samlinger (en for hver farge). Det er også utarbeidet et gudstjenesteopplegg til begge versjonene.

Utgiver:

Stavanger bispedømmeråd - Copyright © 2023

Opplegget er utarbeidet av:

Solveig Leikvoll, Toralf Ladstein, Cecilie Bakkene Pedersen, Anita Skretting og Gunn Heidi Dybdahl.

Design:

Isachsen Kommunikasjon

Trykk:

Kai Hansen Trykkeri

Bibelsitatene

er hentet fra Bibel 2011 (symbol) Bibelselskapet

Takk

til alle som har bidratt med språklige og innholdsmessige innspill underveis.

DEN NORSKE KIRKE

Stavanger bispedømmeråd